

Regeringen
Utbildnings- och kulturdepartementet
103 33 Stockholm

2005-10-31
Dnr 2005:1268

Redovisning av uppdrag att redovisa behov av omedelbara förtydliganden i det nationella uppföljningssystemet m.m.

Dnr U2005/3844/S

I bifogad rapport redovisas uppdraget givet i särskild ordning för budgetåret 2005 att redovisa vilka kortsiktiga prioriteringar verket avser att göra inom ramen för sin egen verksamhet och inom ramen för givna uppdrag bl.a. – uppdrag om utveckling av det nationella provsystemet, uppdrag om utveckling av nationella kvalitetsindikatorer samt utbildningsinspektionen – med anledning av resultaten i verkets utvärdering av grundskolan (NU-03) samt de internationella studierna PISA och TIMSS. Redovisningen skall anges i anslutning till Skolverkets redovisning av verkets samlade bedömning av utvecklingen inom verksamhetsområdena (Skolverkets lägesbedömning 2005) senast den 1 november 2005.

Skolverkets uppföljning, utvärdering och inspektion skall tillsammans ge en bild av de resultat som uppnås samt underlag för beslut om förändringar, forskning, reflektioner och analyser. Skolverket arbetar kontinuerligt med att se över verksamhetsgrenarnas arbetsmetoder och instrument för att få tillräckligt och aktuellt underlag för att svara upp mot detta syfte. En utgångspunkt är att den information som erhålls från de olika verksamhetsgrenarna med dess olika syften och inriktning skall komplettera varandra och ge en samlad bild av den verksamhet som ligger inom Skolverkets ansvarsområde vilket också är utgångspunkten för redovisningen.

Per Thullberg
Generaldirektör

Anna Barklund
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har Leif Davidsson, Ragnar Eliasson, Ann Carlson Ericsson, Lena Fischer, Ann Charlotte Gunnarson, Ingegärd Hilborn samt Staffan Lundh i Skolverkets ledningsgrupp deltagit.

Behov av omedelbara förtydliganden i det nationella uppföljningssystemet m.m.

Sammanfattning

Provsystemet

Sedan december 2004 arbetar Skolverket med att utveckla det nationella provsystemet i enlighet med regeringens uppdrag till Skolverket. Att utveckla ett provsystem tar tid och är en långsiktig verksamhet. Skolverket kan konstatera att de åtgärder som tidigare föreslagits och som har stöd i regeringens provuppdrag till verket väl är i samklang med de behov som aktualiserats av NU-03, PISA 2003 och TIMSS 2003.

Provsystemet består av flera olika instrument för att svara mot dess olika syften. De instrument Skolverket arbetar med att ny- och vidareutveckla är de nationella proven, diagnostiska material, internetdistribuerat provmaterial för grundskolan (provbank) samt ett system med rullande utvärderingar där olika ämnen utvärderas olika år i cykler som upprepas med t.ex. fem års intervall. Det primära syftet med det rullande systemet är att bedöma kunskapsutveckling över tid på nationell nivå.

Det nationella uppföljningssystemet

Den nationella uppföljningen kräver en tydlig struktur, klara definitioner och hög kvalitet. Arbeta pågår med att få tidigare information om elevers kunskapsutveckling genom att hämta in och presentera resultat från nationella prov för såväl årskurs 5 som årskurs 9. För att svara mot behovet av mer lättillgänglig information om skolväsendet bedömer Skolverket att ett begränsat antal väl motiverade och underbyggda indikatorer kan vara till hjälp för att exempelvis identifiera utvecklingsområden och problem som behöver åtgärdas.

På kort sikt kommer Skolverket att tillgängliggöra en grafisk presentation över utvalda mått på Skolverkets webbplats samt en sammanställning av de framtagna indikatorerna inom olika politikområden. En annan insats är att kvalitetssäkra lärarstatistiken för att ge ett bättre underlag för bedömningar om lärares utbildning, samt att kartlägga möjligheterna att samla in statistik om stödinsatser för elever i behov av särskilt stöd.

Utbildningsinspektionen

Skolverkets utbildningsinspektion innebär att inspektörerna undersöker resultat, verksamhet och förutsättningar för skolverksamheterna hos skolhuvudmännen. Inspektionsmodellen har kontinuerligt setts över och utvecklats, och fr.o.m. hösten 2005 har vissa förändringar i modellen genomförts. Liksom tidigare är huvudprincipen att inspektionsmodellen omfattar ett helhetsperspektiv utifrån läroplanernas mål och riktlinjer. Inspektörernas utredning koncentreras på det som inspektörerna

bedömer som bra eller dåligt inom skolan – det som ”sticker ut”. Det finns dock vissa områden som alltid skall behandlas i inspektionsrapporterna.

Enligt Skolverkets regleringsbrev för 2005 skall Skolverket redovisa insatser för att bl.a. bedöma grundskolors arbete med att följa upp elevernas kunskapsutveckling i läsning och i matematik, samt grundskolors arbete för att utjämna könsskillnader i studieresultat. Under hösten 2005 genomförs ett utvecklingsarbete för att utarbeta undersökningsguider, manualer och handledningar för att under år 2006 kunna arbeta enligt dessa riktlinjer

1. Prioriteringar inom provsystemet m.m.

Den 1 november 2003 lämnade Skolverket svar på ett regeringsuppdrag att redovisa sin syn på det nationella provsystemet. I december 2004 fick Skolverket ett förnyat provuppdrag från regeringen. Detta provuppdrag sammanfaller i allt väsentligt med Skolverkets förslag i regeringsuppdraget från 2003. Ett antal åtgärder för att utveckla provsystemet har i enlighet med provuppdraget inletts under 2005. Dessa utgår från tidigare gjorda analyser om vilka behov som provsystemet skall fylla och från uppdraget från december 2004.

Utifrån de under hösten 2004 redovisade resultaten från NU-03, PISA 2003 och TIMSS 2003 önskar regeringen information om ”vilka kortsiktiga prioriteringar verket avser att göra inom ramen för sin egen verksamhet och inom ramen för givna uppdrag – bl.a. uppdrag om utveckling av det nationella provsystemet”.

Att utveckla ett provsystem är en långsiktig verksamhet. Det tar i allmänhet 1,5 till 2 år att utveckla de instrument som ingår i provsystemet. Skolverket kan dock konstatera att de åtgärder som tidigare föreslagits och som har stöd i regeringens provuppdrag till verket väl är i samklang med de behov som aktualiserats av de olika studierna.

Provsystemet har som övergripande syfte att främja en ökad måluppfyllelse. Detta skall ske genom att det skall bidra till att konkretisera kursplaner och betygskriterier. Det skall också tillhandahålla material för att stödja lärarna i den löpande bedömningen om elever uppnått olika mål (diagnostiska material). Provsystemet skall stödja en likvärdig och rättvis betygssättning och det skall slutligen ge underlag för att bedöma måluppfyllelsen lokalt, regionalt, nationellt och över tid.

En viktig utgångspunkt för arbetet med provsystemet är att ett instrument inte kan fylla alla dessa syften. Provsystemet måste därför bestå av flera olika instrument anpassade till de olika syftena. Under 2005 har ett antal nya verksamheter inletts utifrån denna utgångspunkt.

1.1 De nationella proven

De nationella proven förändras endast marginellt.

- De nationella proven för årskurs 5 har som primärt syfte att pröva måluppfyllelsen. De fyller också en viktig funktion genom att konkretisera kursplanernas

mål och de kan i begränsad utsträckning (eftersom de ges i slutet av den aktuella utbildningsperioden) tjäna som diagnostiskt material. En nyhet för 2005 är en stickprovsinsamling av resultatet från ämnesprovet i årskurs 5. Insamlingen är ett försök på uppdrag av regeringen. Avsikten är att sådan insamling skall bedrivas reguljärt fr.o.m. 2006 och att den skall ge en bild av måluppfyllelsen på nationell nivå. Sedan tidigare är det vanligt att kommunerna själva samlar in resultaten för eget bruk.

- De nationella proven i årskurs 9 har utöver samma syften som proven i årskurs 5 också syftet att stödja en likvärdig och rättvis betygssättning. Dessa syften motverkas av den 10-åriga sekretess som proven för närvarande omfattas av och sekretessen kommer därför att begränsas till att endast gälla det läsår provet ges. Därigenom kan provuppgifter, bedömningar mm. diskuteras öppet mellan lärare, elever och föräldrar. Detta är en viktig förutsättning för att uppnå ökad samstämmighet om tolkningen av ämnesmål och betygskriterier. Skolverkets rapportering av provresultat blir också intressantare och mer användbar ur didaktisk synvinkel om den kan innehålla exempel på aktuella uppgifter och inte enbart statistiska uppgifter.

1.2 Diagnostiska material

- Diagnostiska material har funnits tidigare. I enlighet med det nya provuppdraget, och som en följd av Skolverkets utvärderingar av grundskolan (NU-03, PISA och TIMSS) och Skolverkets bedömning av resultatet med anledning av dessa, har Skolverket bedömt att det diagnostiska stödet behöver förstärkas och utvecklas ytterligare. Skolverket har därför under 2005 efter intresseförfrågningar till ett antal universitet och högskolor gett Uppsala universitet i uppdrag att utveckla diagnostiska material i språkutveckling, med betoning på läsutveckling, och Göteborgs universitet i uppdrag att utveckla diagnostiska material i matematik. I båda fallen gäller det främst det tidigare åren i grundskolan.
- Sedan tidigare finns diagnostiska material för de senare åren i svenska, svenska som andraspråk, engelska och matematik.

1.3 Provbank för grundskolan

Skolverket tillhandahåller sedan ett antal år internetdistribuerade provmaterial i olika ämnen. Dessa material berör dock främst gymnasieskolan. Endast för hem- och konsumentkunskap finns material för grundskolan. I syfte att öka stödet till de lärare i grundskolan som undervisar i ämnen eller ämnesområden där det inte finns nationella prov har Skolverket påbörjat ett arbete med att utveckla prov- och bedömningsmaterial för grundskolan. Skolverket har bedömt att NO- och SO- ämnen kan vara lämpliga för att i en första fas vidareutveckla en provbank för grundskolan. Även detta val grundar sig till stor del på de resultat som framkommit i NU-03, TIMSS och PISA.

Ett sådant utvecklingsarbete är långsiktigt och kräver en god planering med avseende på innehåll och funktion och Skolverket har därför gått ut till universitet och högskolor med en förfrågan om intresse för att utarbeta underlag för hur en provbank med de aktuella ämnena kan utformas. Utifrån de underlag Skolverket får in fattas beslut om utformning och inriktning av provbanken och därefter kommer uppdrag att ges till ett par institutioner att utarbeta material för de aktuella provbankerna. Detta arbete beräknas kunna börja våren 2006.

Vilka åldersgrupper materialen skall rikta sig till, hur materialen skall utformas, hur internetmediet kan utnyttjas etc. är frågor som de inledande utredningarna får ge svar på. Syftet är i huvudsak detsamma som för de nationella proven, dvs. konkretisering av styrdokumentet och stöd för betygssättningen. Internet är dock betydligt smidigare att hantera och billigare som distributionskanal än traditionellt distribuerade pappersprov.

1.4 Rullande utvärdering

Den nationella utvärderingen NU-03 har fått stort genomslag. Att med flera års mellanrum genomföra en studie av grundskolans alla ämnen kräver dock mycket stora resurser i pengar och personal liksom kapacitet att kunna bearbeta de mycket stora datamängder som insamlas inom rimlig tid.

Att kunna följa kunskapsutvecklingen över tid är viktigt för att kunna bedöma hur väl utbildningssystemet fungerar. De nationella proven är inte lämpade för en sådan uppgift eftersom det inte finns någon systematisk koppling mellan prov som ges olika år. Med det betygs- och provsystem vi har skall betygsgränser sättas i förväg. Detta är en svår bedömningsuppgift och det är oundvikligt att bedömningar varierar mellan olika år, vilket är ett skäl till att det inte är rimligt att föreskriva en fullständig följsamhet mellan provbetyg och det av läraren satta slutbetyget ens på nationell nivå. Betygsvariationen mellan olika års nationella prov kan därför bero på variation i tolkning och bedömning av var betygsgränser och betygskrav bör ligga lika väl som på variation i elevers kunskaper. Det behövs därför särskilt konstruerade instrument för att på ett stabilt sätt mäta kunskapsutveckling över tid.

PISA, PIRLS och TIMSS fyller delvis en sådan funktion, men dessa studier behandlar endast ett fåtal ämnen och är inte utformade utifrån svenska utgångspunkter, främst läro- och kursplaner. Samtidigt är det också viktigt att kunskapsutvecklingen på ett stabilt sätt kan följas även då nya kursplaner införs. Detta ställer särskilda krav på mätinstrumenten.

För att kunna följa utvecklingen i många ämnen planerar Skolverket ett system med rullande utvärderingar där olika ämnen utvärderas olika år i cykler som upprepas med t.ex. fem års intervall. Ett sådant mångårigt system måste planeras noggrant och Skolverket har därför gett professor Jan-Eric Gustafsson vid Göteborgs universitet i uppdrag att utarbeta ett underlag för hur ett sådant rullande system skulle kunna fungera och vad som skulle kunna ingå. Ambitionen är att det mer konkreta arbetet med att utveckla instrument skall kunna starta 2006. Preliminärt planeras

moderna språk och teknik ingå i den första omgången eftersom dessa ämnen inte ingick i NU-03.

Det primära syftet med det rullande systemet är att på ett systematiskt sätt bedöma kunskapsutveckling över tid på nationell nivå. Instrumentet bör också ge underlag för analys av orsaker till skillnader i resultat för olika elevgrupper, skolor etc. I utredningsuppdraget ingår även att undersöka om det är möjligt att erbjuda instrumentet till kommuner och skolor som önskar använda det för eget bruk och för att kunna jämföra sina resultat med de nationella resultaten.

1.5 Övriga åtgärder

Under hösten 2004 redovisades som tidigare nämnts resultat från tre olika utvärderingsstudier. Dessa resultat var i huvudsak beskrivande. Alla studier genererar dock stora mängder data och det är angeläget att använda dessa rika databaser för att också analysera resultaten på ett mer systematiskt och fördjupat sätt än vad som är möjligt inom ramen för den första redovisningen. Ett antal sådana fördjupningsstudier har startat 2005. De gäller t.ex. om lärares och rektorers betydelse för resultaten, variationen mellan olika grupper av elever och mellan olika klasser, betydelsen av nivågruppering, jämförelser mellan de svenska läro- och kursplanerna och ramverken för de internationella studierna PISA och TIMSS mm. Resultaten av dessa studier - som är viktiga för den fördjupade förståelsen av de tidigare redovisade resultaten och för att ge underlag vid bedömningen av åtgärder som behöver vidtas - kommer att publiceras under slutet av 2005 och början av 2006.

2. Prioriteringar vad gäller det nationella uppföljningssystemet, nationella kvalitetsindikatorer m.m.

2.1 Behov av omedelbara förtydliganden i det nationella uppföljningssystemet

Nationell uppföljning, utvärdering och utbildningsinspektion skall tillsammans främja likvärdighet, insyn, öppenhet och debatt inom utbildningsområdet. Dess betydelse framhävs i ett utbildningssystem som bygger på mål- och resultatstyrning och stor organisatorisk frihet. Uppföljning, utvärdering och inspektion skall tillsammans ge en bild av de resultat som uppnås samt underlag för beslut om förändringar, forskning, reflektioner och analyser.

Det resultatorienterade uppföljningssystemet skall fungera som ett informations-, men också som ett signalsystem. Det nationella uppföljningssystemet innehåller statistisk information som beskriver verksamheten, men också speglar dess måluppfyllelse när det gäller kvantitativt mätbar information.

Då uppföljningsinformationen skall kunna användas för att bevaka och följa utvecklingen inom skolsektorn ställs det krav på en regelbunden inhämtning och återrapportering av uppgifter. Systemet måste bygga på enhetliga definitioner, indelningar och tidsperioder som gör det möjligt att aggregera data till nationell nivå och göra jämförelser mellan kommuner och verksamhetsområden – också över tid.

Uppföljningen är till sin natur långsiktig och kontinuerlig. Därutöver är det viktigt att systemet är neutralt, faktainriktat och håller hög kvalitet.

De uppgifter som ingår i uppföljningssystemet regleras i Skolverkets föreskrifter vilket innebär att gällande uppgiftsinsamling finns definierad och sammanställd. Alla förändringar måste nogsamt övervägas och det tar i allmänhet 1,5 år innan statistik baserad på en nyinsamlad uppgift kan publiceras.

Skolverkets uppföljningssystem riktar sig till många olika målgrupper: regering/riksdag, kommuner, regioner, skolhuvudmän, skolor, intressegrupper, organisationer, myndigheter, massmedia, elever, föräldrar, lärare samt medborgare i största allmänhet.

Uppföljningsdata besvarar frågorna:

- Vad presteras?
- Till vilken kostnad?
- Under vilka organisatoriska betingelser?
- Med vilken kvalitet/service?

Skolverkets uppföljningsdata publiceras idag i olika former av rapporter och databaser: Sveriges Officiella Statistik, Jämförelsetal, Beskrivande data, SIRIS, SALSA, Nyhetsbrev, Kommunblad etc. Då flertalet av rapporterna av besparingsskäl inte längre trycks utan publiceras på Skolverkets webbplats behöver rapportformaten anpassas till det nya mediet. En användare som tidigare bläddrat i en tryckt rapport kan troligen hitta till motsvarande kapitel i en webbutgåva, medan en oerfaren användare kan missa analysavsnitten i de omfattande statistikrapporterna.

Resultat på nationella prov

Skolverket konstaterar att insamlingen av resultat på de nationella proven i årskurs 5 (från ett urval elever) är påkallad i ljuset av resultaten från nationella utvärderingar och internationella studier. Då försöksinsamlingen övergår till en reguljär insamling kan dessa resultat komma att ge en nationell bild av elevernas kunskaper i svenska, matematik och engelska i årskurs 5, vilket ger en tidigare information om elevernas resultat i grundskolan. Genom att en totalinsamling numera görs av resultaten från de nationella ämnesproven i årskurs 9 kommer elevers kunskapsutveckling mellan årskurs 5 och 9 på sikt att kunna följas.

Analys av betygs- och provresultat

Utöver den årliga uppföljningen och redovisningen av betygs- och provresultat inom uppföljningssystemet finns ett behov av att systematiskt analysera resultaten. I enlighet med Skolverkets handlingsplan för rättvis och likvärdig betygsättning skall metoder för att upptäcka avvikelser tas fram. Dessutom bör statistiken kompletteras med analyser av t ex samband mellan prov- och betygsresultat, resultat-skillnader mellan grupper och över tid.

Indikatorer

Skolverket är idag en producent av mycket omfattande statistik. Ur användarnas synvinkel kan det vara svårt att överblicka och välja ut statistik som lämpar sig för olika ändamål. Skolverket ser det stora antalet uppdrag som gäller utarbetande av indikatorer främst som ett uttryck för ett behov att överblicka och samla statistiken utgående från givna frågeställningar. Exempel på det är att följande uppdrag till Skolverket gällande utveckling av indikatorer inom olika politikområden:

- Uppdrag att analysera Integrationsverkets föreslagna *indikatorer för att följa storstadssatsningen* och som rör Skolverkets verksamhetsområde avrapporterades 2003-06-19.
- Indikatorer, mått och statistik inom *folkhälsoområdet* avrapporterades 2004-08-30.
- Uppdrag om *nationella kvalitetsindikatorer* avrapporterades 2004-11-30.
- Uppdrag avseende *indikatorer för att följa upp utvecklingen av ungdomars levnadsvillkor* avrapporterades 2005-06-01.
- En arbetsgrupp med uppdrag att utveckla *indikatorer för barnpolitiken* tillsattes av socialdepartementet 2005-05-24 med uppdrag att utforma nya indikatorer och stöd till implementeringen av regeringens nya uppföljningssystem fram till 2006-12-31.

För att svara på behovet av mer lättillgänglig information om skolväsendet anser Skolverket att ett begränsat antal väl motiverade och underbyggda indikatorer kan vara till hjälp då det gäller att identifiera utvecklingsområden och problem som behöver åtgärdas. Indikatorerna utgör dock endast en del av uppföljningsinformationen på nationell nivå. Då antalet uppdrag som gäller utarbetandet av indikatorer ökat ser Skolverket det som ett tecken på behov av förtydliganden av den befintliga informationen.

2.2 Kortsiktiga prioriteringar inom ramen för det nationella uppföljningssystemet

För att utveckla det nationella uppföljningssystemets innehåll, kvalitet och publicering kommer Skolverket att prioritera följande kortsiktiga åtgärder.

För att kartlägga möjligheterna att samla in statistik om stödinsatser för elever i behov av särskilt stöd kommer Skolverket att studera andra länders hantering av frågan. Trots elevernas rätt till en likvärdig utbildning kan statistik över stödinsatser upplevas integritetskränkande. Avsaknaden av statistik medför dock att varken bristande eller fullgoda stödinsatser kan åskådliggöras.

Det förekommer ibland motstridiga uppgifter om lärares utbildning beroende av vilken källa som används. För att kortsiktigt öka kunskapen om vad som orsakar den skilda uppfattningen om andelen lärare med pedagogisk högskoleutbildning baserat på huvudmäns respektive Skolverkets uppgifter kommer Skolverket att genomföra en mindre studie i ett antal kommuner. För att öka nyttan med undersökningen kommer studien att genomföras i kommuner där utbildningsinspektion

pågår. Kommunens uppgifter kommer att jämföras med registerdata med avsikt att undersöka om lärarstatistiken har kvalitetsbrister eller om skillnaderna beror på olika tolkningar av definitionen.

Skolverket kommer som en tredje prioritering inom ramen för det nationella uppföljningssystemet att göra en översyn av publiceringen av statistikrapporterna på Skolverkets webbplats och komplettera med en grafisk presentation av utvalda mått. Här kommer också de framtagna indikatorerna inom olika politikområden att sammanställas. Avsikten är att göra statistiken mer lättillgänglig för alla användargrupper för att bl.a. underlätta jämförelser över tid.

3. Prioriteringar inom utbildningsinspektion

Under de två år som utbildningsinspektionen bedrivits sedan hösten 2003 har successivt nya värdefulla erfarenheter i metodarbetet vunnits. Till grund för Skolverkets utbildningsinspektion ligger en inspektionsmodell som innebär undersökning av resultat, verksamhet och förutsättningar för skolverksamheterna hos de inspekterade skolhuvudmännen.

Inspektionsmodellen har kontinuerligt setts över och utvecklats, och fr.o.m. hösten 2005 kommer vissa förändringar att genomföras i modellen. Delområdena inom de tre områdena resultat, verksamhet och förutsättningar kommer att struktureras något annorlunda mot tidigare.

Inspektionsmodellens struktur planeras i huvuddrag att fr.o.m. hösten 2005 se ut på följande sätt:

Resultat: Kunskaper, Utveckling och lärande relaterat till läroplanernas mål samt Resultat av arbetet med normer och värden

Verksamhet: Arbetet med arbetsmiljö och delaktighet, Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen, Individanpassning, individuell studieplanering och stöd, Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, Kvalitetssäkring och förbättringsarbete samt Skolledning och intern kommunikation

Förutsättningar: Tillgång till likvärdig omsorg/utbildning och information om utbildning, Personal samt Läromedel, pedagogiska materiel och utrustning

Den huvudprincip som tidigare gällt – att inspektionsmodellen omfattar ett helhetsperspektiv utifrån gällande läroplaner – har dock inte förändrats. Inspektionens rapporter syftar dock inte till att redovisa en heltäckande bild av all pågående verksamhet vid de inspekterade enheterna utan tar bara upp det som är bra och dåligt – det som ”sticker ut”. Med ledning av det underlag som kommer fram i inspektionens första fas - kartläggningen - beslutar inspektionsteamet om undersökningen behöver fördjupas på några områden och i så fall vad denna fördjupningsundersökning skall omfatta.

Exempel på områden som alltid skall granskas inom ramen för inspektionsuppdraget är hur elevers rätt till stöd tillgodoses, kvaliteten i modersmålsundervisningen

och undervisningen i svenska som andraspråk, hur skolorna lever upp till kraven om att lärare skall ha utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak skall bedriva samt lednings- och styrningsfrågor inklusive arbetet med resultatuppföljning och resursfördelningsprinciper.

Vissa områden kommer att undersökas så ingående att inspektörerna alltid har underlag för att skriva om dem i den skriftliga rapporten. Dessa områden är:

- utvärdering av elevernas lärande, bedömning och betygssättning,
- kvalitetssäkring och förbättringsarbete, det lokala kvalitetsarbetet,
- skolledning och intern kommunikation,
- tillgång till likvärdig omsorg/utbildning,
- personalresurser, särskilt lärarnas kompetens, samt
- (vad avser fristående skolor) skolans stabilitet.

Ovanstående områden avser det utredningsarbete som Skolverket kommer att bedriva inom vad som framgent kommer att benämnas som "basuppdraget", dvs. den utbildningsinspektion som avses gälla hela sexårsperioden.

Skolverket skall enligt regleringsbrevet för 2005 i kommande årsredovisning redovisa Skolverkets insatser för att kunna bedöma följande områden:

- grundskolors arbete med att följa upp elevernas kunskapsutveckling i läsning och i matematik, samt
- grundskolors arbete för att utjämna könsskillnader i studieresultat.

Detta utredningsarbete kommer att bedrivas inom ramen för ett s.k. tilläggsuppdrag.¹ Under hösten 2005 kommer ett utvecklingsarbete att genomföras för att utarbeta undersökningsguider, manualer och handledningar för att under år 2006 kunna arbeta enligt dessa tillkommande riktlinjer och på så sätt få fram bra bedömningar och öka kunskaperna kring skolornas arbete på ovan nämnda områden.

¹ Regeringsuppdraget omfattar även gymnasieskolor och vuxenutbildningens arbete.